

február 22.

Özszég előjárósága.

eny.

g előjárósága

g tulajdonát

gréda" nevü,

esíttelen s ré-

ésre alkalmas

-től számított

amra nyilván-

dja.

otlak község-

febr. 27-én

meg.

szókat azzal

rési feltételek

vatalos órák

évi febr. 20.

előjáróság.

YAS ur

ak

jából

ka

s Tiszt-

rontál-

-tól.

za.

Sz.-v. Sz.-v.

4703 4701

I-III I-III

715 715

496 496

353 353

232 232

235 1932

231 1938

223 1920

221 1919

218 1911

208 1905

204 1157

153 1149

142 1138

134 1130

112 1110

101 1059

100 1057

247 1044

232 1027

216 1013

205 1011

153 911

V. 4711

I-III 715

109 1087

138 926

129 916

119 915

059 812

041 754

027 733

006 718

957 644

125

—

V.-v. V.-v.

07 4811

III I-III

715

26 1031

04 1023

51 852

Szerkesztőségi iroda:

Nagyberek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagyberek. Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Nagyberek, 1910.

XXXIX. évfolyam 43. szám.

Előfizetési árak:

Égész évre — — — — 24 kor
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések

A kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkivül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Szerda, február 23.

Az osztrák helyzet.

— február 23.

A ma ismét összegyűlő osztrák parlament azt a kormányt látja viszont a miniszteri székekben, amelytől a pártvezérek decemberben ama ki nem mondott, de igen nyilvánvaló kívánsággal bucsuztak el, hogy a szünet alatt megbuktatják. Vagy ha ez nem sikerül, leginkább is átfarmálják. A maguk kedve szerint.

Csak hogy az ilyen szándék megvalósítása nem csak a pártokon mulik — Ausztriában sem. A császár ezuttal nem enged. És kijelentette, hogy nem engedi azt a jogát megcsorbítani, hogy maga válasza meg minisztereit. És így nem volt arra kapható, hogy elküldjön egyes német minisztereket a csehek kedvéért, sem pedig arra, hogy bizonyos szláv minisztereket nevezzen ki a keresztényszocialisták kedvéért. A császár vonakodásának megokolásában — melynek publikálásáról kétségtelenül a kormány gondoskodott — figyelemreméltó az az argumentum, hogy a Bienert-kabinet újjaalakítása csak ideig-óráig való segítség volna. Hosszabb békét ez a kabinet-fejelés sem biztosítana.

A korona tehát, miután a sok kísérletezést hiábavalónak tartja, biztosítani óhajlja ilyenformán legalább a kormányzati közigazgatás constans voltát. A definitívumra való törekvés tehát Ausztriában is megnyilvánul, épugy, mint Magyarországon. A koronának ez új — és úgy látszik, igen eltökélt — dispoziójával mindkét állam politikusaiknak számolniok kell. A Bienert-kormány tehát régi formájában jelenik meg az osztrák parlament

tavaszi ülészaka előtt. Nem kell azonban attól tartania, hogy a parlament tulságos kárt okoz benne. A kabinet fölfelé igen szilárdan áll, a korona ragaszkodik hozzá. Lefelé ugyan meglazult kissé állása. A keresztényszocialisták és a lengyel-klub nem támogatják többé oly melegen. Főképpen azért nem, mert a kormány — helyesebben: maga Bienert — nem lelkesedett tulságosan ama tervekért, miket a lengyelek és keresztényszocialisták a parlament munkaképessé tétele, vagyis a kabinet rekonstrukciója dolgában lansziroztak. De ez az elhidegítés egyelőre nem veszélyeztetheti a kabinet helyzetét.

Leginkább azért nem, mert a kormány nem kerülhet parlamenti kényszerhelyzetbe.

A mult ülészakban a kormány-nak sikerült a hárszabályreform megszavazása után még arra is felhatalmazást kapnia, hogy kölcsönt vehessen föl. Az ilyenképpen fölvelt 163 millió bizonyos pénzügyi függetlenséget adott a Bienert-kabinetnek, legalább egy évre. Budget-törvényre tehát nincs okvetlenül szüksége.

Az ujonclétszámról szóló törvény megszavazását pedig még a radikális pártok sem merik megakadályozni. Kiofac is kijelentette legutóbb, hogy a javaslatot keresztül kell engedni. Fogasabb kérdés persze a nagy pénzügyi javaslatok keresztüljuttatása. Ez a feladat azonban csak az ősszel kezd majd sürgössé válni.

És így a Bienert-kabinet parlamenti helyzete nem fényes ugyan, de türehető. A kabinet keresztül fog evickélni a tavaszi ülészak hullámain, habár kétségtelenül zavaros vizeket kell majd megusznia.

Veszedelem csak abban az esetben nyergetheti a Bienert-kabinetet, ha valami előre nem látott incidens merül föl. Valami oly kérdés, melyre eddig talán senki nem gondol, — csupán esetleg néhány beavatott cselszövő. Például, ha a magyarországi helyzetből bukkannék ki valami kényes kérdés. Khuen gróf már állott egyszer szemben az osztrák kormányval. Nem lehetetlen, hogy második miniszterelnökségét is tartítani fogja olyan epizód, mint a Körberrel kitört konfliktus volt. Ez eszeiben persze össze kell majd magát szednie a ma oly nyugodt Bienertnek is.

Az angol trónbeszéd. Tegnap nyitották meg Londonban nagy ünnepélyességgel az angol parlamentet. A trónbeszédet a felsőházban a király olvasta fel. A trónbeszéd kifejté, hogy Anglia viszonya a külföldi államokkal barátságos, majd arról szól, hogy a velzi herceg Afrikába utazott, hogy a király nevében az unió új parlamentjét megnyissa. Utalással az indiai törvényhozási tanács legutóbbi kifejlesztésére a trónbeszéd azt mondja, hogy a jövő évi költségvetés kellő időben a parlament elé kerül. A költségvetést a takarékosra való törekvés jellemzi, másrésztől azonban a tengeri védelem követelményei szükségessé tették, hogy a kiadás tetelesen növeltessek. Most tehát intézkedések szükségesek, hogy a pénzügyi helyzetben a régi egyensúly helyreállítsák. A trónbeszéd ezután szól az alsó- és felsőház komoly ismételt nézeteltéréséről és az ezekből származó nehézségekről és kifejti, hogy javaslatok fognak történni, amelyek a két ház viszonyát rendezik oly irányban, hogy az alsóházat a pénzügy tekintetében osztatlan befolyás, a törvényhozás tekintetében pedig tulsúly illesse meg. Az előterjesztendő javaslatokban foglalt intézkedéseknek tanácsosai (a királyi) nézete szerint arról kellene gondoskodniok, hogy a felsőház úgy alakuljon össze és oly meghatalmazásokat nyerjen, hogy pártatlanul végezhesse az iniciatíva, a revízió és bizonyos feltételek mellett a halasztás funkcióit.

A „TORONTÁL” tárcája.

Egykor és most.

— Levél, asszonyom!

— Látom.

Alattomosan, hamiskásan, mint igazi demimonde szobalány, ki megszokta a szerelmes levélkéket, Fanny, a betett ajtó mögött hangosan elnevette magát.

Paquerette kisasszony pedig félig felemelkedve, a csipkék közül kinyulól meztelen karral hanyagul felvette a tálcáról a teás csésze és a cukortartó mellől az elárgult, gyűrődött levelet.

Ide-oda forgatta az ujjai közt, kétszer is megnézte a címet s aztán hirtelen felszakította a borítékot.

Minő öröm! A szavak a papiroson kuszáltan borultak sorba. Az aláírás azonban „Morinné” gondosan volt oda kanyarítva.

Es Morinné, az egykori falusi jó szomszédasszony, a pártfogását kérte a fia, Viktor számára, ki két hét óta katoná Párisban és aki ma, vasárnap bátor lesz őt meglátogatni.

Paquerette kisasszony elnyújtzkodva az ágyán, kéjes érzéssel gondolkodott el a multak emlékein. Ujra látta a falut, az ő faluját a halomoldalon, a nagyszüleit, a hepehupás szurós követet, a megrepedezett falusi templomot és Morin anyót lebegő-lebegő fehér főkötőjével.

Abban az időben Viktor, a legnagyobb Morin fia volt az ő kis barátja; egy élénk vásott fickó, ki bejárta az erdőt, mezőt, hogy ibolyát szedjen neki.

A többi lányok nevetve ujjal mutogattak rájuk, mert hát azon érték őket, hogy léptenyomon csokolóznak, még pedig hosszan, cuppanósan, kéjesen összefrirt ajkakkal.

Igy tanulják a szerelmet, mi! Azóta ah! Paquerette nagy utat tett. A faluval szemben mind a mellett mindenek dacára, bizonyos szegényt őrzött meg. Azt a hirt terjesztette otthon, hogy mosóintézet nyitásával alapította meg a szerencsését Párisban.

S a hazugság öröme most édesen gyujtotta fel a szemeit.

Merengéséből a bejárat csegettőjének éles szava rázta fel. Az előszobából jóízű nevetés hallatszott be. A kis szobalány jelentette:

— Egy katoná, asszonyom!

— Jó. Mondja neki, hogy várjon!

Mit csináljon ezzel a fiuval? Ezen törve a fejét, Paquerette kisasszony öltözködni kezdett. Épen nem sietett vele, hiszen tapasztalásból tudta, hogy férfakkal szemben soha sem szabad nagy sietséget mutatni. A tükör azonban egy szép, kifogástalan Paquerette képét tükrözött vissza, mire összes fehér fogaival mosolygott és önelégülten nyitott ajtót:

— Viktor!

— Kisasszony.

Mereven állásba vágta magát, a sápkája ellenzőjéhez kapta az őt ujját, melyet katonásan fenhagyott erősen nyírt fején. Morin Viktor elragadtatva nézte az előtte álló finom bábut.

— Hát nem ismersz? — kérdezte tőle a leány nevetve.

— Oh, igen, kisasszony... De ugyancsak megszépült azóta.

A megerőltető bóktól kissé kipirult az arca. A Paquerette szeméi kigyultak örömben, ajkain pajzán mosoly játszadozott s ez még szebbé tette. Ezer kérdést intézett Viktorhoz, tette, hogy érdeklik őt a falu dolgai. Aztán csevegés közben hirtelen egy gondolat öltött az eszébe. „A báró, teringatté”. Biz isten meg is feledkezett egészen a védnökéről, a kinek pedig éppen találkat adott délutánra. Ah, ezen segíteni kell!

— Megengeded, mi?

Hirtelen a telefonhoz ugrott. „Öregem, bocsáss meg... Rokonok a faluból... Cserépszindis a házon?”

És legott visszatérve kérdezte:

— Akarsz-e velem kirándulni a zöldbe reggélire?

— Hogyne, kisasszony!

— No, szólits Lujzának... miat régen.

Husz perccel később kocsiiban ültek s a boulognei erdőn, a Szajján keresztül St-Cloudba hajttak. Viktor félénken húzódott az ülés egyik sarkába, kétség kívül attól való félelmében, hogy összegyüri a Paquerette kisasszony muszelin ruháját, mely tavaszi felhő gyanánt fogta körül.

A lány pedig hanyagul szemlélte a katonát aranyos szempillái alól. A szabad levegő, a természet, az emlékek okozták é, de hirtelen kissé elmerengővé, ábrándozóvá lett. És keserűen gondolta el, hogy mi lett belőle, majdnem sirni szeretett volna.

A folyó partján egy lugasban reggeliztek madarak csicsérgése közt. Viktor a harmadik

Hires müncheni „Salvator-sör” kapható, ma és minden nap friss csapolás. **Kőbányai sör** Ezenkívül a **MARCOIN JENŐ** kaszinó vendéglős. is állandóan csapon van. 172-x 4

HIREK.

Tájékoztató.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület *ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára* nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A *kulturyegyesület könyvtári órái*: vasárnap, szerda-péntek d. u. 5-7-ig.

A *munkásleiceon* február havi előadásai a következők: Február 28. A festőművészet. Előadó: Streitman Antal tanár.

Február 24., 25., 26., 27. országos vásár. Március 14. Közig. biz. ülése.

A *fürdő* (telefon 118. sz.) minden nap reggeltől 6 óráig kezdve déli 12 óráig az *urak részére* nyitva van; *hölgyek részére* minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/2 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig *urak részére* is. *Viléki hölgyek részére* minden nap délelőtt 6 óráig. A *kádfürdő* regg.-től este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület *munkásleiceonjának* február havi előadásai a következő napokon lesznek: Február 24.: 8-9-ig Elektrotehnika; 9-10-ig Történelem.

IDŐJÁRÁS

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.)

Február 23.

Barométer-süllyedő, d. u. 1 óra 38 perckor: 760.5 mm. Hőmérséklet: maximum 14.3. C., minimum 1.6 C. Csapadék: —. Felhőzet: St. 3. Szélirány és erősség: SE. 1.

Jóslat a következő 24 órára: Enyhe. Semmi, vagy kevés csapadék.

A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perckor; csapadék reggeli 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perckor; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = réteges felhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bányafelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

Csávossy Gyula bárósága. A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot közli:

Magyar minisztertanácsom előterjesztésére csávosi és bodpai Csávossy Gyula részére adományozott bárói méltóságot és örökös főrendiházi tagságot fiára, Csávossy Gyulára és törvényes utódaira, illetve fiúutódaira is kiterjesztem.

Bécs, 1910. évi február hó tizenhatodikán.

Ferencz József s. k.

Khuen-Héderváry Károly s. k.

Uj tolmács. A nagybecskereki kir. törvényszék elnöke Napholcz Gyula módosi lakost a módosi járásbírói mellé hitese szerb tolmácscsá kinevezte.

pohár bor után kissé bátorságot vett magának. A pohár fenekén egy régi szerelmi dalra akadt, mely nedvessé tette a szeméit. És Paquerette kisasszony fázósan kacagott fel hirtelen a csemegénél, amint egy oda lehelt csók érintette a tarkóját. Az az érzése volt némileg, hogy ő ostoba nevetéses, de amit érzett, mégis végtelenül kejes volt.

Ezután nyakukba vették a virágos mezőt, ugráltak át árkokon, csermelyeken s a mint Paquerette gyerekesen kényeskedve kérte, hogy: "Végy fel!" Viktor átnyalábolta, az ölébe kapta és futott vele a legközelebbi orgonabokorig, melyet aztán lekoppasztottak.

— Virágot, virágot! — susogta a lány elragadtatva.

Ez bizisten pompás vasárnap volt. A fejk fölött lágy szellő hajította a bárányleveleket s libegtette a friss lombokat.

Paquerette hajadon fön, kipirult arcával, fűszálakkal finom cipőinek a gombjait közt, a naptól elvakulva, dudolva szaggatta a magas páfrányokat. Ismeretlen boldogság ömlött el egész lényén, az nyiladoztatta mint az erdei virágot.

Hatalmas nyalább virággal tértek vissza a kocsihoz. Kéz a kézben, felhőtlen ég alatt indultak haza. És Paquerette komolyan gondolt a szerelemre. Igen, be kellett ismernie. Ma is, mint egykor, szerette Viktort. És utóvégre miért is ne? Mert hát csinos fiú lett a "földi", nyírott haja és az egyenruha dacára is.

Megállottak a ház előtt. Fönn a villamos lámpák világánál a világos színű új butorok kedves arisztokratikus keretét vonták a fiatal nő körül.

Hamarosan megebédeltek, szemet a szemben, egymás mellé húzódva az asztalnál. Viktor most már merészebb lett. A bőséges bor korbácsolta a vérét. A vágyhoz némi büszkeség is járult. Milyen mesével traktálhatja holnap a bundásokat!

Paquerette egészen elnémult. Idegesen várta a döntő pillanatot. Jól ismerte a zavarnak

— **Lux Terka előadása.** Mint már jeleztük, a Torontálvármegyei Közművelődési Egyesületnek sikerült megnyerni Lux Terkát, a kiváló írónőt, hogy Nagybecskereken a manapság annyira aktuális nőkérdésről előadást tartson. Lux Terka előadása február 26-án lesz a kaszinó nagytermében, a mikor „A nőkérdés a jelenben és jövőben” címmel fogja a jeles írónő előadását megtartani. Az érdekes előadás iránt már eddig is igen nagy az érdeklődés, előreláthatólag óriási közönsége lesz Lux Terkának. Az előadás este 9 órakor kezdődik s utána társasvacsora, majd tánc következik. Az estélyre a belépőjegy ára személyenként 2 korona s jegyek már most előre válthatók Mangold Lipót könyvkereskedésében.

— **Adomány a hirlapírók betegsegítő pénztárának.** A vidéki hirlapírók most létesítendő betegsegítő pénztára javára Jeszenszky Nándor ág. ev. lelkész lapunk utján 3 koronát adományozott, amely összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Köszönet.** Boldogult Strasser Miksa elhunyt alkalmából koszoru megváltás címén egyletünk céljaira következő adományokat kaptunk: Dr. Schwarz Ignác (Sopron), Strasser Sándor (Budapest) 10—10 kor., Fodor Emil, Fischer Lipót és neje, Frey Rezső és neje 5-5 kor., mely nemes adományokért hálás köszönetet mond Wintner Katalin, az izr. nőegylet elnöke.

Boldogult Strasser Miksa elhunyt alkalmából koszoru megváltás címén egyletünk céljára adományozni méltóztattak: Dr. Schwarz Ignác (Sopron), Strasser Sándor (Budapest) 10—10 kor., Fodor Emil, Fischer Lipót és neje, Frey Rezső és neje 5-5 kor., mely nemes adományokért hálás köszönetet mond Weisz Izidor, a Chevra-Kadisa elnöke.

— **Februári tavasz.** Még csak február végén járunk s a napsütötte helyeken már bontogatják rügyeiket az orgonák. Ugyszólván egész februárban állandóan enyhe volt az idő, két nap óta azonban olyan ragyogás vesz körül bennünket, hogy szinte fölkiáltunk:

— Itt a tavasz.

Pár hét és a mandulafák ünneplőbe öltözöttek pompáznak a szőlődombok ormán. Déli órákban, mintha a tengerpartok ibolya és miróza illatos lehelete suhanna végig a városban. Soha annyi virágot nem hordtak a virágvonatok a Riviéráról februárban, mint az idén. A tudósok már ki is sütötték, hogy az öreg föld tengelye megmozdult s Középeurópa megifjodott. Ezután örök tavasz mosolyog a Kárpátoktól az Adriáig s a Balaton partján egy új Riviéra fog fakadni, ahol a pálmafák alatt örökké nyílnak a

rózsák. A nagygazdák már előre vakargatják a tenyerüket a kétszeres jövedelem reményében, mert ha valóság a tudósok álma, ezután kétszer aratnak a magyar Délvidéken. Bármilyen okozza a korai tavaszt, de az bizonyos, hogy följegyzésreméltó ez a februári tavasz s bár ne ébreztene föl bennünket tavaszi álmodozásunkból a zord idő.

— **Hangverseny szegénysorsu diákok javára.** Dömötör Honka k. a., a m. kir. operaház tagja, Szilágyiné Kokits Elza urónő, a fiharmonikusok vonósnégyese, továbbá Kokits Egon és Knopf Sándor közreműködésével az állami felső kereskedelmi és polgári iskola szegénysorsu tanulóinak kirándulási alapja javára f. évi március hó 2-án este fél 9 órakor a városi színházban hangverseny lesz. Dömötör Honka k. a. operagénekő műsora: I. a) Méreg árja Poncinelli „Gioconda” jából; b) Slansky: Zigeuner-mädchen; c) Dienzel: Liliumszál. II. a) Imma Puccini „Tosca”-jából; b) Richard Strauss: „Heimliche Aufforderung”; c) Csiky: „Bánkádás”. Részletes műsor a pénztárnál lesz kapható. Jegyek rendezes helyárakon Mangold Lipót ur. könyvkereskedésében és este a pénztárnál válthatók. Előadás után társasvacsora a kaszinó éttermében.

— **Az Emke közgyűlése.** Az országos magyar kereskedelmi egyesülésnek 1910. március hó 6-án délelőtt 10 órakor Budapesten a Pesti Lloyd társulat nagytermében (V. Mária Valéria-utca 12.) tartandó ideai közgyűlése alkalmából az egyesület tagok a magy. államvasutak vonalain a szokásos utazási kedvezményben részesülnek. Az arra jogosító igazolványok 20 fillér jegykiállítás illeték megtérítése mellett a nagybecskereki kerület titkárnál, Hollaender Ede urnál megszerezhetők.

— **Jelmezes álarcos multság a Lloydban.** A nagybecskereki Lloyd-társulat vizsgálati bizottsága Hegedűs Mór elnöke alatt tegnap tartott értekezletén elhatározta, hogy 1909—1910. évad befejezéséül egy nagyszabású jelmezes álarcos bált rendez március hó 5-én a Lloydban. Az estély híre már is élénk visszhangot keltett a közönség körében és nagy előkészületek történnek a multságra. A meghívókat e napokban küldi szét a rendezőség. Belépőjegy díj személyenként 2 korona.

— **A nagybecskereki országos vásár.** Nagybecskerek városában holnap kezdik meg a február havi országos vásárt, amely napig tart. Holnap és holnapután szarvasmarha vásárt tartanak, szombaton lóvásár lesz s ugyancsak szombaton kezdik meg a kirakó-vásárt is. A rendőrkapitányság figyelmezteti a vásárt látogató közönséget, hogy az állatfelhajtás csak a vásár első napjától, tehát holnap reggeltől kezdve van megengedve s hogy csak szabályszerű járáttal ellátott állatok hajthatók fel.

— **Egy fejlődő újságvállalatról.** Magyarországot, ha sajtóját tekintjük, bizvást sorolhatjuk Európa első kulturálmái közé. Mégis rendkívül fontos, hogy az egyes kereskedelmi és ipari érdekek az ő külön szaklapjukban találják meg mindazt, ami az ő fejlődésükhöz és előrehaladásukhoz szükséges. A magyar újságkiadás egy ismert és sokat tapasztalt munkásának, Lenkei Zsigmondnak, ki 12 éven keresztül működött a Budapesti Hirlapnál s ezen idő óta jegyzője a Magyar Újságkiadók Országos Szövetségének, támadt az az életrevaló ötlete, hogy két csakugyan hézagpótló hetilapot indít. Egyik a Textilipar, melyről az ország vezetőiparosai is elismerik, hogy a fejlődő magyar textiliparnak és kereskedelemnek nélkülözhetetlen orgánusa. E lap a kötött, fonott, szövöttfonott stb. árucikkek magyarországi iparfejlesztését célozza, mert hazánkba ma még évente százmilliónyi hasonló árut hoznak be különösen Ausztriából. Leikes harcosa e lap a magyar textilipar fejlesztésének, amit mi sem bizonyít jobban, minthogy a hatalmas Magyar Textilvegyészeti Iparosok Országos Egyesülete hivatalos lapjává tette. Másik lapja Csemege- és Fűszerujság, mely a végtelen fontosságú magyar élelmezési kereskedelmet kívánja fejleszteni. E hetilap nélkülözhetetlen minden magyar élelmezőkereskedőnek, fogvasztási szövetkezetnek, de minden jó háziasszonynak is, mert a háztartás minden fontos tudnivalóját közli.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bőr- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 22. Kútkezelőség: EPERJES.

Kapható Nagybecskereken: Ros'a Béla, Fendler József fűszerkereskedésben, továbbá minden jobbírú fűszerkereskedésben.

Pierre Villetard.

— Eladott anyós. Nem mindennapi üzletkötésről kapunk hírt Jánosföldről. Mint ugyanis jánosföldi levelezőnk jelenti, a rapokban Sirató Antal jánosföldi lakos eladta az anyósát Schwiegeráth Jakab ugyancdavaló lakosnak 1000, azaz egyezer korona kölcsönösen kialakított árért, az anyós beleegyezésével, aki azonnal a vevő birtokába is ment. Természetes, hogy ennél az üzletnél a vételárt nem a vevő, hanem az eladó fizette ki, sőt még ráadásul 100 koronáig menő áldomást is csapott. A vételár ellenében köteles a vevő a megvett anyóst életfo, ytiglan tisztességesen eltartani s ezenfelül az eladótól neki járó évi életjáradékot is pontosan kiszolgáltatni.

Az anyósokat nem kedvelő nőknek ilyen körülmények között érdemes volna fölkeresni a jánosföldi piacot.

— Meggyilkolt bíró. Mint Verseczről jelentik, a Verseczhez közlelvő Kiszám községben borzalmas eset történt a múlt héten este Maxim Döme községi bíró házában. A bíró disznótort tartott és arra a többi vendégekkel együtt meghívta testvérbátyját is. Mulatozás közben a két testvér összekocant és a bíró ittas állapotban pofonütötte bátyját, mire az kést rántott és kétszer melleszúrta a bírót, aki meghalt. A gyilkos megszökött hazulról és mindeddig nem sikerült megfogni.

A dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony Pain-Expeller) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már évek óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az aistestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsöléséppen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 fill. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható: de bevásárlás alkalmával tessék határozottan; Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony“ védjegyre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Törvénytörvények.

§ Az antalfalvi zavarok. Mint ismeretes, a múlt évben izgalmas események dúltak föl az egyébként csöndes Antalfalva nyugalmát. Napirrendben voltak a nemzetiségi torzalkodások, a melyeknek rendezője Csaplovics evangélikus pap volt. A tót származású és érzelmű lelkésznek nem tetszett, hogy püspöke magyar nyelvű istentiszteletek tartására kötelezte. Mivel ő maga nem szegülhetett ellene a püspöki parancsnak, a tót lakosságot lázította föl. Az ő izgatására történt meg azután, hogy néhány hívő az istentiszteletet megzavarta. Tótul énekeltek s inzultáltak a magyar érzelmű hiveket.

Az izgatás fölháborította a község lakosságát s éppen az értelmesebb tótok jelentették föl az esetet, a minék következményeképp a püspök Csaplovicsot megfosztotta lelkészi állásától, a főszolgabíró pedig elítélte a rendzavarókat. Franeczisti Mátyas kisbirtokosnak sehogyssem tetszett az antalfalvi eseménynek ilyen kimenetele s az Újvidéket megjelölő „Branik“ című lapban adott kifejezést nemtetszésének. A magyar istentiszteleteket merényletnek nevezte a tótság ellen s cikke további részében erős támadást intézett a sovínisták ellen, ami alatt a magyarságot értette. Az ügyesség a cikkben nemzetiségi izgatást látott s vádat emelt Franczisti ellen. A szegedi királyi törvénytörvény esküdtbírósa hétfőn tárgyalta ezt az ügyet. Az esküdtek bűnösnek mondták ki vádlottat, akit a bíróság két hónapra államfogházra ítélt.

TÁVIRATOK

A helyzet.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A politikai helyzetnek ma kiemelkedőbb és különösebb eseménye nincsen. A kulisszák mögött folynak a készülődések, az egyes pártok szervezkedése a választásra. Minden párt erősen készül a választásra, különösen pedig a Nemzeti Munkapárt, ahol az intézők nagy energiával dolgoznak. Egyébként a politikai helyzet mai sovány birrovatát a következő jelentések alkotják:

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ ered. távirata.) Megerősítik, hogy K h u e n-

Héderváry Károly gróf miniszterelnök pénteken este vagy szombaton reggel Bécsbe utazik, hogy jelentést tegyen a politikai helyzetről. Mondják, hogy ezen az audiencián egyuttal szóba kerül a képviselőház feloszlításának a kérdése is.

A munkapárt köréből.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Nemzeti Munkapárt végrehajtó bizottsága pénteken délután értekezletet tart, amelyen a szervezkedés ügyein kívül más fontos megbeszélések is történnek.

A Nemzeti Társaskörben tegnap este ismét rendkívül sokan voltak. A jelenlevők mind a legszebb reményekkel vannak a jövő iránt s biztosa veszik, hogy a Nemzeti Munkapárt a választásokon nagy többséget fog szerezni. Tegnap este a körben fennjártak az új főispánok is, akiket minden oldalról üdvözöltek.

A Kossuth-párt szervezkedése.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Kossuth-pártban szintén erősen készülnek a választásokra s a párt érdekében országos mozgalmat indítanak. A mozgalom kiinduló pontja Czegléd lesz, ahol a Kossuth-párt nagygyűlést tart, amelyen Kossuth Ferenc a párt vezetőivel együttesen részt vesz és részletesen nyilatkozni fog a helyzetről s a párt teendőiről. A czeglédi gyűlés után a párt vezetői országos körútra indulnak s mindenfelé agitálni fognak a párt érdekében. A párt mozgalmában részt vesz A p p o n y i Albert gróf is, aki március hó 27-ikén tér vissza Olaszországból s azután ő is agitáló körútra indul. A Kossuth-párt körében azt beszélnek, hogy a miniszterelnök állítólag megígérte volna a Kossuth-pártnak, hogy amennyiben szükséges, a Kossuth-párti jelölteket támogatni fogja.

Főispáni kinevezések.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ ered. távirata.) Mint politikai körökben beszélnek, a még üresedésben levő főispáni székek betöltése e hét végén, vagy a jövő hét elején fog megtörténni.

Aehrenthal gróf Berlinben.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ ered. távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, a tegnap reggel odaérkezett Aehrenthal gróf közös külügyminiszterünk tiszteletére Bethmann-Hollweg német birodalmi kancellár fényes estélyt adott, ma pedig Szögyény-Marich László berlini nagykövetségénél volt diner, a melyen a diplomáciai kar számos tagja vett részt. Holnap a külügyminiszter Lerchenfeld gróf bajor nagykövethet hivatalos, este pedig Schoen államtitkárhoz. Ugyane jelentés szerint Aehrenthal holnap este valószínűleg Münchenbe utazik.

A jelentés szerint diplomáciai körökben, dacára annak, hogy ez a látogatás pusztán udvariassági tényként van feltüntetve, rendkívül nagy fontosságot tulajdonítanak Aehrenthal berlini utjának. Mióta az új német kancellár és Aehrenthal gróf Bécsben találkoztak, — mondja a jelentés — azóta egy nagy fontosságú politikai esemény játszódott le, mely valószínűleg igen fontos megbeszélés tárgyát fogja most képezni a két államférfiu között. Ez a politikai esemény Bosznia és Herzegovina annexiója, amely annak idején nagy zavart okozott az európai politikában, különösen pedig nagy feszültséget idéztek elő a monarchia és Oroszország között. Ez a feszültség mindinkább engedett s ma már, mint a jelekből itélni lehet, Iswolszky és Berchtold gróf tanácskozásai nem maradtak siker nélkül s valószínű, hogy Aehrenthal gróf és a német kancellár találkozása és tanácskozásai nagyban hozzá fognak járulni ahhoz, hogy

ugy Németországnak, mint monarchiánknak Oroszországhoz való viszonya tisztázódjék s hogy a feszültség teljesen megszűnjön.

A nagybeteg Lueger.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a nagybeteg Lueger állapotát ma reggel az orvosok reménytelennek mondták. A bécsi városházán nagy a lótas-futás és az izgalom, mert azt hiszik, hogy Lueger nem éli túl a mai napot.

Az osztrák helyzet.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ ered. távirata.) Mint Bécsből jelentik: Osztrák kormánykörökben hangoztatják, hogy dr. Schreiner német miniszter demissziója cseppet sem fogja megváltoztatni a kormány eddigi irányzatát, arra azonban el vannak készülve, hogy Schreinernek a kabinetből való kiválása következtében egy kis feszültség áll be a jobb oldalon, ami által a parlamenti nagy munkatöbbség alakítására irányuló tárgyalások élénkebb folyamatot nyernek. A kormány rajta lesz, hogy békességet és egyetértést teremtsen Prágában a németek és csehek között s igyekezni fog a Reichsrath pártjait is közelebb hozni egymáshoz. Ugyancsak általános az a nézet is, hogy Schreiner demisszióját nem szabad olybá venni, mintha ezzel a kormány a német pártokon akart volna sérülést okozni. Különben is — mondja a jelentés — a parlamentben hamarosan be fog bizonyulni az, hogy a kormány politikája változatlan maradt, s hogy csak a pártok tárgyalásai és megegyezése révén kísérelhető, illetve érhető el a parlamenti helyzet szanálása.

Monarchiánk és Oroszország.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szentpétervári diplomáciai körökben az a hír van elterjedve, hogy Aehrenthal gróf közös külügyminiszter egyelőre nem óhajtja, hogy a monarchiánk és Oroszország közötti tárgyalások írásbeli befejezést nyerjenek. Azt hiszik, hogy a lefolyt tárgyalások eredménye az lesz, hogy monarchiánk és Oroszország kölcsönösen kötelezni fogják magukat arra, hogy esetleges balkáni zavarok esetén nem fognak interveniálni.

Határidő-üzlet.

Budapest, febr. 23 (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záralkor a következő árakat jegyezték:

Buza (februárra)	27.62
Buza (áprilisra)	27.22
Buza (októberre)	27.82
Rozs (áprilisra)	18.72
Zab (áprilisra)	14.88
Tengeri (májusra)	13.02

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

MEGNYILT! MEGNYILT!

SAVOY. A főváros legszebb utvonalaán, nyugodt és előkelő helyen.
S nagyszálloda

BUDAPEST, VIII., József-körut 16.

A főváros legmodernebb és legújabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum cleaner. Villanyvilágítás. Társalgótermek. Legnagyobb kényelem. Előkelő étterem és kávéház. Interurban, telefon. Mérsékelt árak, szobák 3 kor.-tól feljebb, fűtés, világítással együtt. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. — Villamos vasut-közelekedés és az összes pályaudvarokkal. :: ::

22/1910. sz. A klekki iskolaszék elnökétől.

Pályázati hirdetmény.

A klekki községi iskolánál üresedésben levő **kántor-tanítói állásra** pályázat hirdettek. Javadalmazás: 981 kor. 50 fill. készpénz. 4 hold szántóföld, 320 □-öl házikert, 400 □-öl pótkert, szabad lakás (2 szoba, konyha, kamra, pince, padlás, istálló és udvar).

Köteles a tanítói teendőknél kívül az összes kántori teendőket végezni, melyekért a stólán kívül más díjazásra igényt nem tarthat.

Elölleptetés esetén a II. osztálybeli állás lesz betöltendő. Javadalmazás: a községtől 800 kor., az államtól 150 kor. kiegészítés, szabad fűtés (50 kor.), szabad lakás (2 szoba, konyha, kamra, pince, padlás, udvar, istálló), 1/8-ad hold házikert és 1/4-ed hold pótkert. Köteles a tanítói teendőknél kívül a kántori teendőknél diitalanul segédkezni, azt helyettesíteni és szükség esetén teljesen átvállalni, mely esetben a stólat kapja.

Kántori próba megkívántatik. Tannyelv magyar-német. Pályázati határidő folyó évi március hó 5.

Klekki, 1910. évi február 22

Heller Ferenc,
iskolaszéki elnök.

184-1.1

3401/1909. sz. Karlova község előljáráóságától.

Árlejtési hirdetmény.

Karlova községe a község belterületén **ártézi kutat** szándékozik furatni.

Ezen célból folyó évi **március 11-én d. e. 9 órakor** Karlova község-házánál árlejtést tart.

Nyílt és zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Az összes anyagot a község adja. A feltételek a községi jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Karlova, 1910. évi február 21.

Bossán, jegyző.

181-2.1

854/1910. sz. A törökkanizsai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökkanizsai járásában Óbéba és Battyánháza községekből Óbéba székhelyi alakult körjegyzőségben elhalálozás folytán megüresedett **körjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Ezen állással 1600 korona fizetés, természetbeni lakás és kert s a szabályrendeletileg megállapított átalányok és magánmunkálatokért szedhető díjak évezetével van egybekötve.

Felhivom azokat, akik ez állást elnyerni óhajtják, hogy jegyzői oklevél és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonylattal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi **márc. 15-ig** adják be, mert az elkészen érkezett pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek.

A román és német nyelv tudása kívánatos.

Törökkanizsa, 1910. évi február 17.

Tallán, főszolgabíró.

182-1.1

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Erkezik:

a) **A nagybecskereki pályaudvarra:**

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Panosvárról: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5-50 óra
Szegedről: (mótoros) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) **A nagybecskerek-bégapárti pályaudvarra:**

Zombolyáról, Verseczről, Alibunarról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Panosvárról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 16 perc, este 9 óra 02 perc.
Szécsányból: este 6 óra 31 perckor.

Indul:

a) **A nagybecskereki pályaudvarról:**

Panosvárra: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (mótoros) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) **A nagybecskerek-bégapárti pályaudvarról:**

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Panosvára és Alibunarra reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.
Szécsány—Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 5 óra 30 perckor.

Hirdetmény.

„Az első jarkováci takarékpénztár, mint r.-t. felszámolás alatt cég **közgyűlését**, a folyó évi február 20-án megtartott közgyűlés Latározatához képest, 1910. évi **március 6 ik napján d. e. 9 órája** Jarkovác község-házához összehívom.

Az alapszabályok 18. §-a értelmében ezen közgyűlés, felhivatással a megjelölt részvényesek számára és az általuk képviselt alaptőke összegére, határozatképes.

A közgyűlés tárgyai: 1. Dr. Pejov Lipót jelenlegi felszámolótól a felszámolói megbízás visszavonása iránti indítvány feletti határozathozatal s ezen felszámoló jelentése.

2. Új felszámoló, illetve esetleg felszámolók választása.

3. Dr. Karattur Arthur és dr. Sándor Mihály korábbi felszámolók felszámolói jelentése s részükre a felmentvény megadása.

4. Esetleges indítványok.

Antalfalva, 1910. évi február 21.

Dr. Pejov Lipót,

„Az első jarkováci takar., mint r.-t. felszámolás alatt cég felszámolója

186-1.1

ÚJ ÉKSZERÜZLET

Van szerencsém Nagybecskerek és vidéke nagyérdemű közönségét értesíteni, hogy

NAGYBECSKEREKEN
a Hunyadi-(fő)-utcában
(Boleszni-féle vaskereskedés mellett)
folyó évi február 1-én

ékszerüzletet nyitottam

Nagy választék a legdivatosabb ékszerekben.
Nagyon jutányos árak. Órák pontos javítása.
:: **Szolid és pontos kiszolgálás.** ::

(102-108)

Tisztelettel

MACH A.

ÉKSZERÉSZ ÉS MŰORÁS, NAGYBECSKEREKEN

376/1910. sz.

Homolicz község előljáráóságától.

Pályázat.

Homolicz községben építendő **új iskolai és ovodaépületre**, mely áll egy tanítói, egy óvónői lakásból és a szükséges tanteremből s melléképületekből, ezennel pályázatot hirdetünk.

Felhívjuk a szakértőket, hogy az előjárósággal egyetértve, a szükséges építési terveket és költségelőirányzatot folyó évi **március hó végéig** nyújtsák be.

Csak a község által elfogadott és az illetékes hatóság részéről jóváhagyott tervek lesznek díjazva.

Homolicz, 1910. évi február 20.

183-3.1

Községi előljáráóság.

JEGYZŐI IRNOK.

Bótos község jegyzői irodában hosszabb időre irnok kerestetik, aki azonnal elfogadja: :: halja az állást. ::

Községi jegyző.

183-1.1

248/1910. sz.

Torontálzserébetlak község előljáráóságától.

Árverési hirdetmény.

Torontálzserébetlak község előljáráóságát közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező, u. n. „Szaracsicsagréda“ nevű, 352 kat. holdat tevő, ármentesítetlen s részint halászat, részint legeltetésre alkalmas területet folyó évi március 1-től számított egy, esetleg három évi időtartamra nyilvános árverésen haszonbérbe adja.

Az árverést Torontálzserébetlak község-háza tanácsstermében folyó évi febr. 27-én **d. e. 9 órai** kezdettel tartja meg.

Erről az árverésről szándékozókat azzal értesíti, hogy a részletes árverési feltételek a község előljáráóságánál a hivatalos órák alatt betekinthezők.

Torontálzserébetlak, 1910. évi febr. 20.

179-3.3

Községi előljáráóság.

Borral vagy tisztán igen kellemes ízű természetes ásványviz a

Málnási Borviz-forrás (fürdői fokut).

Kezeli a tulajdonos „Siculia“ részvénytársaság, Málnásfürdő (Háromszék vm.)

Kapható Nagybecskereken minden fűszerkereskedésben.
170-10.2

Elsőrendű szállókaró,

angol antracit, salon-köszén, coaks, faszén, kovács-köszén, deszkák, gerendák, elsőrendű tüzifa, tölgyfa, mindennemű bognárfa

kapható

Kurländer Imrénél Nagybecskereken.

Irodai telefon-szám 35.

Fatelep telefon-szám 89.

Fatelepek: Korona-utca, Aradáci-utca és Kurländer-udvar.

129-16.6